

Sygemeldte med depression har større risiko for langvarigt sygefravær end sygemeldte med stress

Er du sygemeldt med stress, udbændthed eller depression? Er din forventning om at vende tilbage til arbejdet høj eller lav? Og har du tidligere haft sygefravær? I så fald kan de forskellige faktorer forudsige, hvor hurtigt du kommer tilbage til jobbet igen. Det viser en undersøgelse af 721 sygemeldte lønmodtagere med psykiske helbredsproblemer.

Psykiske helbredsproblemer som depression, stress og angst optræder ofte i den erhvervsaktive del af befolkningen og er, i følge Ankestyrelsen (2009), den hyppigste årsag til, at personer får tilkendt førtidspension i Danmark. Af den grund er der brug for mere viden om, hvad der har betydning for, om sygemeldte med psykiske helbredsproblemer vender tilbage til arbejdet eller ej. I et ph.d.-projekt fulgte forskerne derfor 721 sygemeldte lønmodtagere med psykiske helbredsproblemer i et år. Projektet omfattede

- kvantitative undersøgelser af, hvilke faktorer som forudsiger risikoen for langvarigt sygefravær,
- kvalitative undersøgelser af de sygemeldtes egne oplevelser af, hvordan det var at vende tilbage til arbejdet.

FOTO: COLOURBOX

Stor forekomst af depression

Forskerne undersøgte graden af depressive symptomer hos de sygemeldte ved hjælp af et internationalt anerkendt spørgeskema (Major Depression Inventory), som de sygemeldte besvarede. På den baggrund udregnede forskerne en 'depressionsscore' mellem 0 og 50, hvor 50 angiver den højeste grad af depressive symptomer. Resultaterne viser, at

- den gennemsnitlige depressionsscore for kvinderne var 25 og for mændene 21,

- i alt 44 pct. af kvinderne og 28 pct. af mændene havde en alvorlig depression (major depression). Denne andel er markant højere end i den danske befolkning som helhed. Se figur 1.

Sygemeldte med selvrapporeret depression er længere om at vende tilbage end sygemeldte med stress

Resultaterne viser desuden, at

- halvdelen af de sygemeldte var vendt tilbage til arbejdet efter 18 ugers sygemelding,

- 84 pct. var vendt tilbage til arbejdet ved undersøgelsens afslutning et år efter,
- sygemeldte, som var sygemeldt på grund af selvrapporeret depression, vendte signifikant langsommere tilbage end sygemeldte med selvrapporeret stress og/eller udbændthed. Se figur 2.

Sygemeldte med en positiv forventning til tilbagevenden og ingen tidligere fravær vender hurtigere tilbage

Resultaterne viser, at

- sygemeldte, som havde en positiv for- >

> ventning om at vende tilbage til arbejdet, og som ikke tidligere havde været sygemeldte, vendte hurtigere tilbage til jobbet. Se figur 2.

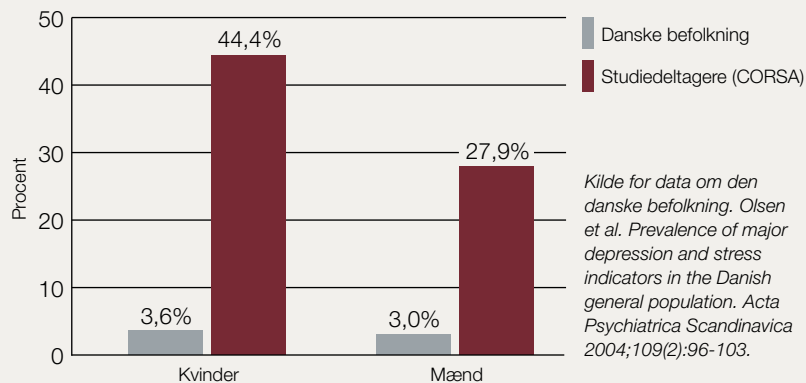
Køn, alder og jobgruppe havde ingen betydning for, om de sygemeldte vendte tilbage til jobbet eller ej.

Hovedkonklusioner

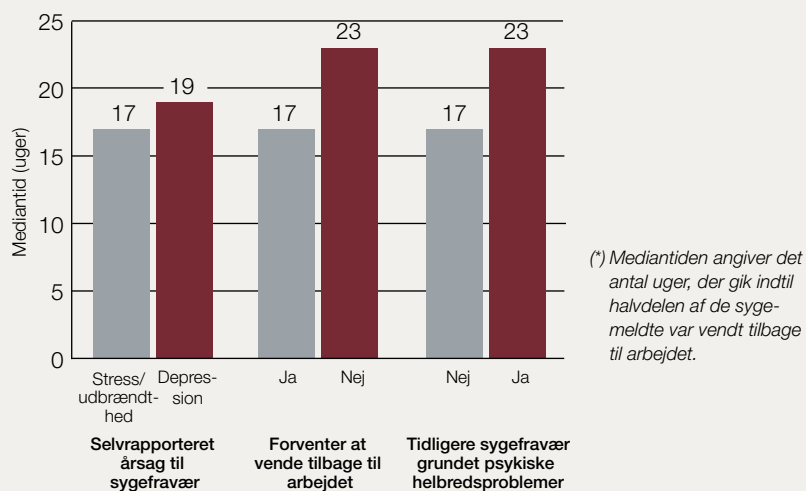
Resultaterne er særligt vigtige for kommunale sagsbehandlere samt sundheds- og arbejdsmiljøprofessionelle, som har brug for at identificere risikogrupper og barrierer for tilbagevenden til arbejdet. Alt i alt viser resultaterne, at

- en stor andel af de 721 sygemeldte lønmodtagere med psykiske helbredsproblemer led af alvorlig og behandlingskrævende depression,
- sygemeldte med selvrapporteret depression er i særlig risiko for længerevarende fravær fra arbejdsmarkedet sammenlignet med sygemeldte med stress og/eller udbrændthed. Denne gruppe har derfor både behov for behandling og hjælp til at vende tilbage til arbejdet igen for at undgå en permanent udstødelse fra arbejdsmarkedet.

Figur 1. Procentdel af den danske befolkning med en depression sammenlignet med procentdel af studiedeltagerne med depression

Figur 2. Søjlerne angiver den tid – angivet som mediantid i uger(*) – det tog for de sygemeldte i undersøgelsen at vende tilbage til arbejdet afhængig af fraværsårsag, forventning til at vende tilbage og tidligere sygefravær

Ph.d.-projekt bag resultaterne

Ph.d.-projektet Common Mental Disorders, Return-to-work and Long-term Sickness Absence (CORSAs) er baggrund for resultaterne. Ph.d.-studerende Maj Britt Dahl Nielsen har samarbejdet med forskere fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, Københavns Universitet og Groningen Universitet, Holland.

Artikler på baggrund af ph.d.-projektet

- Nielsen MBD et al. Return to work among employees with common mental disorders: study design and baseline findings from a mixed-method follow-up study. Scandinavian Journal of Public Health 2010;38(8):864-872.
- Nielsen MBD et al. Predictors of return to work in employees sick-listed with mental health problems: findings from a longitudinal study. European Journal of Public Health;

Online First: 1 December 2010 [doi: 10.1093/eurpub/ckq171].

Yderligere oplysninger

- Forsker Maj Britt D. Nielsen, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, mbn@arbejdsmiljoforskning.dk
- Professor Reiner Rugulies, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, rer@arbejdsmiljoforskning.dk

Det Nationale
Forskningscenter
for Arbejdsmiljø

Lersø Parkallé 105
2100 København Ø

Tlf 39 16 52 00
Fax 39 16 52 01

nfa@arbejdsmiljoforskning.dk
www.arbejdsmiljoforskning.dk